

TÜRKİYE'NİN DEPREM GERÇEĞİ PANELİ

Prof.Dr.Rıza AYHAN'ın (Gazi Üniversitesi Rektörü) açılış konuşması

Sayın Valim, Saygıdeğer Başkanlarım, Değerli katılımcılar, Sevgili Öğrenciler, hanımefendiler, beyfendiler,

Deprem Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından tertiplenen bu bilimsel toplantıya hoşgeldiniz, sefalar getirdiniz.

Tabi konu deprem ve gerçeği. Şimdi şu slaytlardaki görüntüleri izlerken bundan on yıl evveline gittim. Yüreğim yaralandı. O günlerde gazetelerin her sayfasında, televizyonlarda bu depremle ilgili fotoğraflara, görüntülere yer veriliyordu. Ama baktım on yıl içinde unutmuşuz. Halbuki unutmamamız gerekir. Bu coğrafyada yaşıyor isek, bu coğrafyanın gerçeklerini iyi bilmemiz şarttır. Bu coğrafyanın %96'sı deprem bölgesidir. Kimi zaman birinci derecede, kimi zaman ikinci derecede. Ama buranın %96'sı hocalarımızın tespitine göre deprem bölgesidir.

Türkiye'de deprem ilk defa olmamıştır. Şöyle bir bakıyoruz. 1900'lü yıllardan başlayarak 2008'e gelinceye kadar büyüklü küçüklü ikiyüze yakın deprem olmuştur. Demekki yıl ortalaması asgari iki deprem ve bunlar can ve mal kaybına yol açan depremler. Bu süre içinde yaklaşık yüzbin vatandaşımız, insanımız hayatını kaybetmiş ve yaklaşık ikiyüz bine yakın olanı ise yaralanmıştır. Altyüz bin konut yıkılmış, yahut ciddi manada hasar gördüğü için yıkılma mecburiyetinde kalınmış. Biz bunların hepsini birden düzeltemeyiz. Can kayıplarını tekrar yerine getiremeyiz. Ama Türkiye Cumhuriyetine bu kayıpların zararı gayri safi milli hasıla dediğimiz rakamın yani tüm gelirlerimizin %1'i. Her yıl biz buna bu zararlara dünyanın parasını harcıyoruz. Bu coğrafya bizim coğrafyamız. Buradan bir yere gidebilir miyiz? Hayır. Burası bizim anayurdumuz. E deprem kuşağını da yok sayabilirmiyiz? Hayır.

Deprem bir gerçek. Sadece depremle yaşamasını bilmemiz, depremle yaşamasını idrak etmemiz lazım. Şöyle bir bakıyorum. Yıl 1939. Erzincan'da korkunç bir deprem olmuş. Türkiye'nin yaşadığı en büyük deprem. Erzincan yerle bir olmuş. Üzerinden kaç yıl geçmiş? Yetmiş yıl. Ama daha yemiş yıl geçmeden Erzincan'da 1992 yılında bir deprem daha yaşanmış. Yani yaşayacağımız belli. Bizim buna karşı tedbirler üretmemiz gerekir. Bir an evvel bu tedbirleri alıp, bu tedbirlerle ilgili yaklaşımları sergileyip, depremle yaşama gerçeğiyle birlikte mutlu olmamızı bilmemiz lazım. Burada kime iş düşüyor? Siyasi otoriteye, hükümetlere çok iş düşüyor. Şimdi bir bakıyoruz burası mühendislik mimarlık fakültesi. Kim müteahhitlik yapabilir? Şöyle bir bakıyorum şöförlük yapabilmek için bile ilkökul diplomasına ihtiyaç var. Ama müteahhitlik yapmak için böyle bir şarta ihtiyaç yok. Bunun bir tedbirinin alınması lazım. İşi ehline emanet etmek gerekir. Üniversitelerimizde buna uygun tedbirleri alması gerekir. Yanlış biliyorsam lütfen düzeltin. Mimarlık fakültelerinde depreme dayanıklı mimari tasarımla alakalı ilk dersler 1992 yılında müfredata girdi. E başlangıçta depreme dayanıklı bir mimari proje çizilecek ki ona uygun yapılar inşa edilsin.

Eğer biz bu tedbirleri alabilirsek, bu şuuru yaratabilirsek sadece panellerde değil bu gerçeği her zaman bilerek yaşarsak bu cennet vatanda mutlu ve müreffeh oluruz.

Bundan sonra bu tedbirlerin alınması ümidiyle, bir daha felaketler yaşanmaması dileğiyle, panelin hayırlara vesile getirmesini diliyorum, hepinizi saygılarımla selamlıyorum.